

[Socialministeren.]

læggelse, særlig ved Alimentationsbidrag, hvor man har været meget karrig over for Barnemødre.

Men selv om det endelige Resultat, uanset Krise og Arbejdsløshed, skulde blive en Udgiftsforøgelse, bliver Spørgsmaalet: Paa hvilke Punkter vil man da revidere, altsaa skære ned? Over for Særforsorgen vil det være meget dumt, og de faste Takster er i det hele taget saa lave, at de nærmest hverken er til at leve eller dø af; det vilde hurtigt vise sig, at man ikke turde gaa til en Nedskæring, naar man skulde til at se paa Tallene. Og hvis man turde skære ned et eller andet Sted, vilde en Revision hurtigt vise, at der var andre Steder, hvor Kravet om en Forhøjelse var berettiget.

Det er nærliggende for den, der kun ser paa Tallene, at sige, at Staten ikke har Raad til at anvende 132 Mill. Kr. paa Sociallovgivningen, eller at Samfundet i det hele taget har ikke Raad til at anvende 225 Mill. Kr. eller 250 Mill. Kr. til dette Formaal — selv om man ganske vist har Raad til at ofre 130 Mill. Kr. paa privat Bilkørsel, 180 Mill. Kr. paa Spiritus og 150 Mill. Kr. paa Tobak! Men hvad vil det sige, at man ikke har Raad? Faren er snarere den, at Forsikringssystemet kan bryde sammen, fordi den almindelige Befolkning paa Grund af Krise og Arbejdsløshed o. s. v. ikke kan klare de store Bidrag til Syge-, Invalide- og Arbejdsløshedsforsikring; men skete dette, at Forsikringssystemet herhjemme svigtede, saa vilde det offentlige Udgifter stige, hvad enten vi levede under Socialreformen eller under en hvilken som helst anden social Lovgivning.

Det er jo grundlovsmæssigt forbudt at lade Folk sulte ihjel, og jeg tror heller ikke, at noget ansvarligt politisk Parti, naar det kom til Stykket, turde tage Ansvar for en tiltagende Proletarisering eller en Desorganisation af det Forsikringssystem, som andre Lande misunder os og saa vidt økonomisk muligt søger at bygge op.

Men Sagen er den, at et Par Hundrede Millioner nok er meget og navnlig lyder af meget, naar man stikker det samlede Beløb ud uden Sammenligninger, men naar man opløser Beløbet i Udgifter til Børn og gamle, kronisk syge og Invalider, aandsvage og defekte, arbejdsløse og arbejdsudygtige, syge o. s. v., naar man ser, at dette Beløb ad mange Veje hjælper til at opretholde eller mildne Tilværelsen for 100.000 Medborgere, at der altid foruden om Kroner og Øre er Tale om levende Mennesker og Menneskeskæbner, saa vil man forstaa, at

det er et meget indviklet og meget vanskeligt Problem, hvad et Samfund som det nuværende har Raad eller ikke Raad til.

Som Socialminister ser man da ogsaa Gang paa Gang det Særsyn, at de samme, som haardest kritiserer de store sociale Udgifter, er lige saa forargede over, hvor lidt der kan ydes, naar det tilfældigvis drejer sig om Mennesker, som de personlig interesserer sig for. Men man kan ikke optræde menneskeligt, naar det drejer sig om den enkelte Menneskeskæbne, og umenneskelig reaktionær, naar det drejer sig om Tal; thi det samlede Beløb giver netop Summen af Tilskuddene til de Tusinder af Medborgere, som man synes faar for lidt, naar man selv staar Ansigt til Ansigt med det enkelte Trangstilfælde.

Jeg tror derfor ikke, man gør den fjerneste Gavn, men tværtimod megen Skade gennem den reaktionære Stemning, man rejser til den ene Side, og den Bitterhed, man fremkalder til den anden ved denne oppiskede Agitation mod Socialreformen, en Agitation, der skød sit sidste pragtfulde Skud i Gaar i en Artikel i „Dagen Nyheder“ med Overskriften: „Ny Hær af Forbrydere efter Socialreformen“, der vil blive læst, som om Socialreformen fremkaldte Forbrydelser her i Landet, medens Sandheden er den, at man nu efter Socialreformen — hvad denne netop ogsaa tilsigtede, saaledes som jeg ofte har fremhævet — har langt større Mulighed for at komme de egentlige Plattenslagere til Livs og straffe dem, end man havde tidligere.

Nej, det er ikke Socialreformen, der i det store og hele er noget i Vejen med, som Forholdene i det hele ligger økonomisk som politisk, det er Samfundets almindelige Ordning og da specielt Arbejdsløshedsproblemet, der her som andetsteds er afgørende ogsaa for Sociallovgivningen.

Enhver Sociallovgivnings, selv den rene Fattighjælpslovgivnings, og ikke mindst Socialreformens Udgifter stiger eller falder ganske proportionalt med Arbejdsløsheden, eller snarere stiger mere end proportionalt med Arbejdsløsheden, og det afgørende Problem bliver derfor i et hvilket som helst Øjeblik, før som efter Socialreformen, ikke, om dit eller dat kan ændres i denne Reform — for det er ganske ligegyldigt —, men: Hvorledes bringes Arbejdsløsheden afgørende ned?

Men dette, det egentlige Spørgsmaal, skal jo ikke løses ved Socialreformen eller overhovedet ved nogen Form for Understøttelseslovgivning; det er end ikke et Spørgsmaal, som i og for sig vedrører